

Asia: VN/5904/2019

## **Luonnos Suomen arktisen politiikan strategiaksi**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Greenpeace kiittää mahdollisuudesta osallistua Suomen arktisen politiikan strategialuonnoksen (VN/5904/2019) kuulemiseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ilmastokriisi etenee arktisella alueella ennennäkemätöntä vauhtia, ja sen vaikutukset ovat dramaattisia niin luonnolle kuin ihmisille. Ilmastokriisiin vastaamisen tulee olla arktisen strategian tärkein prioriteetti.

Tärkein ja kiireellisin vastaus ilmastokriisiin on ilmastopäästöjen nopea vähentäminen. Suomen 2035 hiilineutraaliustavoite tulee viedä teoksi: vahvaan ilmastolakiin, johdonmukaiseen omistajaohjaukseen, pitkäjänteiseen hintaohjaukseen, erityisesti fossiilittoman liikenteen mahdollistamiseksi, sekä reilun siirtymän toimiin, muun muassa turpeen poltosta irtautuessa.

Pohjoisten havumetsien suojelu on päästövähennysten rinnalla Suomelle keskeinen ilmastonmuutoksen hillinnän työkalu. Pohjoiset havumetsät ovat valtamerten jälkeen maailman toiseksi suurin hiilivarasto. Ilmastopaneelin mukaan "puun käytön lisääminen pienentää Suomessa metsien hiilinielua ja metsien hiilivarastoa vähintään vuosikymmeniksi eteenpäin verrattuna tilanteeseen, jossa käyttöä ei lisätä" (1). Hakkuut pohjoisimmassa Suomessa ovat erityisen haitallisia ilmastolle, koska metsät uudistuvat hitaasti. Suomen tulee varmistaa metsien suojelu valtion mailla ja ohjata rahoitusta tukemaan yksityisten metsien suojelua.

Metsien käyttöä pohjoisimmassa Suomessa on arvioitava kokonaisuutena myös saamelaiskulttuurin ja perinteisten elinkeinojen turvaamisen näkökulmasta. Yksittäisten hakkuusuunnitelmien arvioinnista on päästävä kokonaisvaltaisiin pitkän tähtäimen suunnitelmiin, jotka täyttävät kansainvälisen oikeuden reunaehdot ja turvaavat saamelaisten perinteisten elinkeinojen

edellytykset. Alkuperäiskansan oikeuksien toteutumisen näkökulmasta kolme periaatetta ovat keskeisiä: 1) Kunkin paliskunnan ennakkosuostumus (FPIC) edellytyksenä metsien käyttöön liittyvässä päätöksenteossa; 2) Ymmärrys ja tieto eri maankäyttömuotojen kumulatiivisista kokonaisvaikutuksista; 3) Kullekin paliskunnalle on turvattava laidunalueiden riittävä vähimmäismäärä, joka turvaa perinteisen poronhoidon jatkumisen edellytykset.

Suomen rooli Pohjoisen jäämeren suojelun puolestapuhujana on ollut kansainvälisesti merkittävä - Suomi oli ensimmäinen arktinen maa, joka ehdotti pohjoisnapaa ympäröivän kansainvälisen merialueen suojelua osana Pohjoisen jäämeren mertensuojelualueiden verkostoa. On hyvä, että Suomi jatkaa arktisen mertensuojelun puolesta ponnistelua YK:n mertensuojelusopimuksen (nk. BBNJ-sopimus) avulla.

Tutkijoiden ja Maailman luonnonsuojeluliitto IUCN:n mukaan vähintään 30% maailman meristä pitäisi rauhoittaa suojelualueiksi vuoteen 2030 mennessä, jotta niiden elämä voisi kukoistaa, toipua ja sopeutua nopeisiin muutoksiin. Suomi tukee tavoitetta ja on sitoutunut ponnistelemaan, jotta se vahvistettaisiin kansainväliseksi tavoitteeksi YK:n biodiversiteettisopimuksen post-2020-toimenpideohjelmassa (2). Tavoite on esillä myös EU:n biodiversiteettistrategiassa (3). EU:n biodiversiteettistrategian luonnokseen kirjatun tavoitteen osalta on tosin huomattava, että tieteellisen tiedon perusteella 30% meristä tulisi rajata täysin teollisen toiminnan ulkopuolelle (4). Suomi tukee tällaista vahvaa suojelua (fully or highly protected)(5).

Arktisen yhteistyön tavoitteeksi olisi johdonmukaista asettaa suojella vähintään 30% arktisista merialueista vuoteen 2030 mennessä ekologisesti edustavassa, kytkeytyneessä ja tehokkaasti hoidetussa suojelualueiden verkostossa sekä sopia rajat ylittävistä järjestelystä, joka varmistaa, että tavoite saavutetaan.

Viitteet:

1. Ilmastopaneeli. 2015. Metsien hyödyntämisen ilmastovaikutukset ja hiilinielujen kehittyminen. <https://www.ilmastopaneeli.fi/wp-content/uploads/2018/10/Metsien-hyodyntamisen-ilmastovaikutukset-ja-hiilinielujen-kehittyminen.pdf>

2. Suomi on osa Global Ocean Alliance -verkostoa, jonka tavoitteena on luoda maailmanlaajuinen suojelualueiden verkosto, joka kattaa vähintään 30% merialueista vuoteen 2030 mennessä. Verkoston jäsenet ovat sitoutuneet edistämään tämän tavoitteen vahvistamista YK:n biodiversiteettisopimuksen post-2020-tavoiteohjelmassa sekä vahvaa YK:n mertensuojelusopimusta, jotta suojelualueita voidaan perustaa maailman merille kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla. Verkostossa oli 31.12.2020 30 jäsentä.

3. COM(2020)380: EU Biodiversity Strategy for 2030 - Bringing nature back into our lives  
[https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-annex-eu-biodiversity-strategy-2030\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-annex-eu-biodiversity-strategy-2030_en.pdf)

4. WCC-2016-RES-050 Increasing marine protected area coverage for effective marine biodiversity conservation

[https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/resrecfiles/WCC\\_2016\\_RES\\_050\\_EN.pdf](https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/resrecfiles/WCC_2016_RES_050_EN.pdf)

The World Conservation Congress, at its session in Hawai'i, United States of America, 1-10 September 2016: 2. ENCOURAGES IUCN State and Government Agency Members to designate and implement at least 30% of each marine habitat in a network of highly protected MPAs and other effective area-based conservation measures, with the ultimate aim of creating a fully sustainable ocean, at least 30% of which has no extractive activities, subject to the rights of indigenous peoples and local communities.

5. Ympäristöministeri Krista Mikkonen

<https://twitter.com/theblueleaders/status/1353726023334944768>

Meller Laura  
Greenpeace